

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

FÖRTUNNA

TIDSKRIFT FÖR SKÖNLITTERATUR.

(Bland 20,000 n:r gratispremier för 34,450 Kr.)

EXPEDITION:

Skolgatan N:o 19, Göteborg.

UTGIFVARE OCH FÖRLÄGGARE:

Alb. Olson,
Göteborg.

PRENUMERATIONSPRIS:

för år 4,50, postarv. inber.

Dubbelgångaren

eller

Kapten La Chenaye.

af Ernest Capendu.

(Öfversättning).

Forts. f. f. N:r.

D'Ornay, den namnkunnige slagskämpen, såg sig på nytt hänvisad till defensiven.

Munken stod, bäfvande af hopp och fruktan, orörlig, liksom fastvuxen på stället, en andlös åskådare af det blodiga uppträdet. Stundom for hans hand omedvetet åt venstra sidan, liksom om han der hade sökt ett svärd; men åter vann den tillkämpade kallblodigheten öfverhanden och med stolt likgiltighet betraktade han ånyo den fortsatta striden.

Tre gånger hade baronen, midt under sin ifrigaste fäktning, kastat en blick på de båda andra kämparne och alltid lifvade en glädjestråle hans ansigte, då han såg grefve de Bernac ännu stå upprätt. Det var, som om han hade intresserat sig för dennes lif, vida mer än för chevalierens. Men den blick, som han kastade på Bernac, hade icke derföre någonting vänligt, utan det var blicken hos ett rofdjur, som ser sitt byte sig undanryckas af främmande hand.

Grefve de Bernac hade redan fått ett sår i venstra armen, hvaremot chevalieren fått sitt lär genomstucket, ett stycke ofvanför knäet. Bådas blod flöt i strömmar; men ifvern försvagades icke deraf.

Markisen, som af Grandair blifvit beröfvad

sitt vapen, såg sig nödsakad att spela en sysslöslös åskådares roll.

Giraud hade, hänförd af den upprörande scenen, lemnat all försigtighet åsido, och hans bleka ansigte tittade ohöjdt fram mellan häckens grenar, ehuru fullkomligt obemärkt af de stridande, som voro alltför mycket upptagna af sig sjelfva, för att märka det, som passerade omkring dem.

Plötsligt gjorde Benzeville en rörelse, och d'Herbaut, som hade trott sin motståndare vara död, skyndade bort till honom, för att egna honom, den hjälp, hvaraf han var i behof.

I det att han nu, i och för detta ändamål, skred förbi La Guiche, trädde denne, påträngd af sin motståndare, Bernac, ett steg tillbaka, hvarvid sporren på hans venstra fot förvecklade sig med d'Herbauts högra. Härvid förlorade chevalieren jennvigten och föll omkull.

Såsom det var hans rättighet, angrep de Bernac sin omkull-liggande, värlöse fiende, hvilken, då han föll, drifven af det naturliga behovet af en stödjepunkt, hade sänkt sin hand med värjan uti, så att klingan farit långt in i marken. För den beklagansvärde var nu endast dolken öfrig, att försvara sig med, och olyckligtvis hade handen, som skulle föra den, under fallet invecklat sig i mantelns veck.

Markisen, ur stånd att bispringa sin vän, utstötte ett rop af förskräckelse. Det var nu förbi med chevalieren.

Redan sänkte sig fiendens mordvapen mot hans bröst, då Marcus Grandair, hvilken nu först såg sin nye väns fara, gjorde ett så vigt sidosprång, att han i ett nu stod vid den fallnes sida.

Med ett väldigt slag kastade han grefvens värjklinga åt sidan, just som spetsen deraf snuddade vid La Guiches kläder. Så hårdt hade detta slag varit, att värjan dervid flög ur Bernacs hand, svängande i många bågar genom luften, och sedan for med ett klingande ljud ned i marken.

Sedan återvände han med friska krafter till sin motståndare, trängde åter in på honom med oerhörd vighet och uppgaf, några ögonblick derefter, ett tredje genomträngande skri.

Denna gången var det dock ett glädjeskri; ty hans värja hade inträngt under venstra armen på den beryktade duellanten, så djupt, att klingan till två tredjedelar af dess längd försvann uti såret.

Grefve d'Ornay vacklade, slog med armarna i luften, lät sitt vapen sjunka ned på marken och föll själf, helt tungt och ovigt, ned på gräset.

Drucken af blod och stridslust vände den unge segraren sig nu till Bernac, och var i begrepp att, helt och hållet glömsk af, att han hade gjort honom vapenlös, angripa äfven honom med oförminskadt raseri, då tre personers mellankomst förhindrade honom derifrån.

La Guiche hade, så snart han såg sig, befriad från Bernacs mordvapen, med mycken lätthet sprungit upp; från andra sidan rusade Giraud, förskräckt öfver den ögonskenliga fara, som han lopp, han, öfver hvilken han så ängsligt vakade, fram från sin fördolda utkik, och slutligen hade äfven munken, då han såg den vapenlöse hotad, skyndat fram på stridsplatsen.

— Hvad vill det säga? — sade Bernac, som tänkte på ett förräderi från motståndarens sida.

— I Guds den barnhertiges namn, frid mellan er! — ropade munken, i det han modigt trängde sig fram mellan de blottade värjorna och afvärjande höll ett ur fickan hastigt uppdraget krucifix emellan dem.

— Låt oss hållas, min fader! — ropade baronen, som sökte, tränga honom tillbaka.

Men bernhardinern gjorde ett häftigt motstånd, och böjande sig ned till den unge mannens öra hviskade han mycket fort:

— I namn af Oasen i öknen Barca!

Dessa besynnerliga ord tycktes göra ett oemotståndligt intryck på baronen; han for tillbaka, liksom slagen af blixten, och sänkte sitt vapen.

— Det måste så vara, — tillade munken.

Den unge mannen kastade på honom en genomträngande blick; men kapuschongen dolde hans ansigte så fullkomligt, att intet spår af mannens anletsdrag syntes.

Bernac hade, utan att vika tillbaka, fattat dolken i högra handen, under det att Giraud, då han märkte munkens kraftiga mellankomst, åter hade dragit sig tillbaka in i häcken.

Så såg sig då La Guiche åter allena, midt emot grefven, ehuru nu i upprätt ställning, med värjan i handen, och hans motståndare var nu nästan gifven i hans våld, liksom han själf nyss i dennes.

Striden syntes nu åter vilja begynna, då bernhardinern ännu en gång helt beslutsamt trädde emellan de stridande.

— Nog af utgjutet blod! — ropade han befallande. — Ha ni icke tillräckligt tvenne med lik?

— Dessutom, — tillade baron Grandair i af-

görande ton, — när jag icke strider mera, så hoppas jag, att ingen annan heller fortsätter striden.

Munken böjde jakande på sitt hufvud, till tecken af ett stunt bifall.

— Den fromme fadren har rätt, — sade markisen, äfvenledes framträdande. — En på detta sätt afbruten duell är som en afbruten måltid och duger icke längre. — Sticken in edra vapen, mina vänner, och skonen er till en annan gång.

Orsaken till striden, som varit så ringa och obetydlig, hade icke kvarlemnats något egentligt groll i de stridandes hjertan och La Guiche, som såg sin motståndares båda sekundanter ligga på marken, begrep mycket väl att det var han, som borde bjuda handen till försoning.

— Om det icke är dig mera angeläget än mig att fortsätta tvisten, — sade han till Bernac, — så låta vi det vara, som det är. Vill du ha min hand eller mitt svärd?

Grefven tyckade ett ögonblick; derefter svarade han leende och med en axelryckning:

— Det lönade egentligen icke mödan.

— Ah, ni får väl taga igen skadan en annan gång, — tröstade markisen.

La Guiche tog värjan i sin venstra hand och bjöd den högra åt motståndaren, som genast fattade den.

— Den stackars Benzeville andas ännu, — sade d'Herbaut; — vi måste se, om det ännu finns någon hjälp för honom. Jag skall springa till Branche-de-Saule; värden der förstår sig litet på fältskärsyrket. Han får taga Benzeville i sitt hus och värda honom så länge, tills han blir så bra, att han kan föras till sitt hotell.

Markisen lagade sig till att gå, men munken trädde honom i vägen.

— Låt det få bli min sak, — sade han. — Stanna ni kvar hos den sårade, herre, så skall jag från värdshuset sända er nödig hjälp.

I det han gick förbi baronen, för att aflägsna sig, sade han helt sakta:

— I morgon, klockan tio; i den bostad, som den gamle sergeanten för er uppgifvit.

Den unge mannen, som alltifrån bernhardinerns första ord hade blifvit mycket tankfull, for nu upp ur sina drömmar och följde den bortgående med sina blickar.

— Hur är det med d'Ornay? — frågade La Guiche.

— Han har fått nog för alltid, — svarade d'Herbaut, lutande sig öfver den döda kroppen.

Herr de Bernac, hvars båda sekundanter blifvit dödade, eller så godt som dödade, uppbar sitt nederlag som en man, hvilken är alltför van att segra, för att ej visa en liten förtret öfver hvad, som nu händt honom. Men för att dock på något sätt söka blanda bort den harm, som kokade inom honom, vände han sig till den unge segerrike motståndaren och sade, i det han pekade på d'Ornays banesår:

— Ventre-saint-gris! Det var ett syperbt stygn, herr baron; jag lyckönskar er dertill.

— Och det var hans första duell, — sade La Guiche.

— En skön debut, minsann!

— Guds död, ja, det skulle jag tro! — sade d'Herbaut. — Att vid det första steget i Paris göra kål på den namnkunnigaste fäktare derstädes, det är att hafva lycka med sig.

Marcus bugade sig med förströdd min. d'Herbaut, La Guiche och Bernac stodo omkring d'Ornays lik.

I detta ögonblick lemnade Giraud sitt gömställe och gick helt långsamt sin väg, under ögonen på baronen, som höll sig litet afsides från de öfriga.

Den unge mannens första blick halkade utan uppmärksamhet öfver den fordne bågskyttens från Rouen person. Dock ... plötsligt lifvades hans öga ... han lade handen öfver pannan, som om han velat återkalla några flydda minnen.

Giraud var emellertid försvunnen och baronen lät långsamt sin hand sjunka. En sakta ryckning på hans axel lät förmoda, att han bortvisade en hos honom uppstigande tanke såsom en omöjlighet.

Värdshusvärderna med fyra drängar kom nu framskyndande, sänd af munken, och Benzeville blef försigtigt bortburen. Grefve d'Ornay, hvars svarta blod längesedan upphört att flyta, blef afvenledes buren upp till värdshuset, hvars egare, genom en lång praxis van vid dylika blodiga göromål och sin roll dervid, för god betalning åtog sig, såsom han alltid plägade, den sårades skötsel och den dödes begrafning.

Morgnarnas dueller inbringade vanligen åt värdshusvärdarna vid Pré-aux-Clercs vida mer, än rörelsen bland de beskedliga kunder, som om eftermiddagarna och aftnarne fylde deras bänkar och drucko vid deras bord.

Långsamt följde de fyra adelsmännen sorgtaget ända till värdshusdörren, der La Guiche gaf befallning, att hans och hans sekundanters hästar skulle framledas. Bernac, som kommit sjöledes, hade befalt roddaren att vänta med båten.

— Farväl så länge, min vän! — sade chevalieren, då han skildes från Bernac. — Du går ju i afton på spanska ambassadörens bal?

— Javisst. Jag träffar ju samtliga herrarne der?

— Utan tvifvel. Vi skola der presentera baron de Grandair.

Bernac helsade med handen och gick ned till flodstranden, der hans båt väntade.

— Skola vi fara tillbaka med färjan? — frågade markisen.

— Nej, — svarade La Guiche, — lät oss vända tillbaka genom porten de Nesles, då kunna vi med detsamma visa en del af hufvudstaden för vår tappre vän. Behagar denna promenad er, min baron?

— Ja, men jag fruktar för, att ert sår matar er.

— Bah, det är ingenting, blott en skråma.

Jag har bundet min näsduk öfver. Om ni ej ser något hinder ...

— Nej, intet.

— Då, i väg!

La Guiche dref sin häst framåt.

— Nå, så kom då, herr baron! — ropade d'Herbaut, då Marcus förblef stående örörlig, med blicken fästad på Seinefloden.

— Min själ, — fortfor markisen skrattande, — om den gode Bernac intresserar sig för er, så blir ni honom i den vägen ingenting skyldig, ty ni lemnar ju honom icke med ögonen.

— Ni bedrar er, herr markis; jag betraktar Louvrens nya galleri; det är en öfverraskande skön anblick. — Dock, jag glömde helt och hållet, — fortfor han lifligt, i det han fästade sin blick på d'Herbauts tomma värjslida, — att jag bör utbedja mig er förlåtelse för det brutala sätt, hvarmed jag tillät mig att förfoga öfver er värja. Kan ni väl skänka mig ert öfverseende och ursäkta mig denna handling, som jag nu på det innerligaste ångrar, med den fruktan jag hyste, att se min motståndare dödas af en annan hand än min?

— Om jag ursäktar! — ropade d'Herbaut hjertligt. — Men, ni är ju dagens hjelte, min bästa baron!

— Ah, herr markis!

— Ingen falsk blygsamhet, min vän! — ropade La Guiche. — Ni slogs som ett lejon. Aldrig har jag sett ett sådant präktigt beteende på stridsplatsen. Mitt lif räddade ni, och Gud fördömme mig, om jag någonsin glömmet det! — Jag säger rent ut, förutan några granna fraser, att — jag tycker om er.

Marcus tryckte hjertligt den honom bjudna handen.

— Vi blifva ju tillsammans i dag, alla tre? — frågade La Guiche.

— Tvärtom måste jag bedja er ursäkta, att ...

— Edra affärer taga er i anspråk.

— Ja.

— Nå, som ni behagar, herr baron. Men i afton väntar jag er. Vi tre gå tillsammans på balen.

— Kan ni skaffa mig en maskeraddrägt?

— Ja, den skall jag ombesörja.

— Godt! — sade den unge mannen. — Och ni tror, — sade han efter något uppehåll, — att grefve de Bernac är der?

— Ja, helt säkert; och det af dubbelt skal, — svarade chevalieren. — Först och främst, emedan hela hofvet kommer dit; sedan för det, att den vackra Diana kommer; och i sin egenskap af fästman och passionerad älskare kan ju grefven icke uteblifva. Der skall hans tillbedda fästmöes skönhet stråla i dess klaraste glans.

— Den stackars prefekten! — sade markisen skrattande. — Vet du, La Guiche, att han nu som bäst lär hafva fullt med myror i hufvudet.

— Du menar för kaptten La Chenayes skull, som han har lofvat att inom fyratioåtta timmar utleverera åt kungen?

— Ja; och kungen skall hålla så mycket strängare efter honom, som La Chenaye sedan i går utöfvat ett nytt dåd. Brände icke den satans karlen i natt upp den ena hälften af hotell Mercœur och utplundrade den andra hälften ... skymfede hertigen in effigie och hängde tre af hans betjenter?

— Hvad är det ni talar om kapten La Chenaye? — frågade den unge baronen, hvares ansigte ögenblickligen öfverdrogs af en dödslik blekhet.

— La Chenaye är en rövvarhöfding, som under en längre tid har gjort både staden och trakten deromkring osäker, utan att man har lyckats bemäktiga sig honom. Man berättar om honom de otroligaste saker.

— Och polis-öfverdomaren i Paris är ur stånd att arresterera den menniskan?

— Ja, det tror jag, det. För den stackars d'Aumont gäller det emellertid både syssla och hufvud, om det icke lyckas honom att bli herre öfver banditen, oberäknadt, att Mercœur har svurit att hämnas på d'Aumont, om han ej skaffar honom hämd på La Chenaye.

— Och Mercœur är en karl, som håller, hvad han svär, — tillade La Guiche.

— Kommer herr Mercœur afven med på balen i afton? — frågade baronen.

De andra svarade ja. Grandair sänkte hufvudet och förblef länge tyst och tankfull.

— Bernac! d'Aumont! Diana! — mumlade han ohörbart för de båda följeslagarne. — Så skall jag då få se dem alla tre, redan på första dagen! ... Min mission börjar, som jag ser. Annu en måste jag uppsöka. Dock, han, och han, framför alla andra, skall icke ungdå min vaksambhet. — O, hell och lycka åt alla dem, som hafva älskat min far! ... Men ve öfver dem, som hafva förgiftat min barndom och gjort min ungdom till en lång och smärtsam tortyr!

Han red, under en längre stund, helt tyst och försjunken i djupa tankar; sedan hviskade han åter:

— Indianen höll ord ... han bedrog mig icke. Han var det, som dolde sig under munkkåpan. — Men ... den der andra ... som jag såg gå förbi ... som jag måste hafva sett i mina drömmar! ... så vida jag icke räknar honom bland mina minnen — hvem kan väl han vara?

— Nä, men hvad fattas er då, herr baron? — skämtade La Guiche, i det han förtroligt klapade den unge mannen på axeln. — Ser ni, det der höga tornet der, till venster, är det beryktade Nesletornet, och framför oss ligger porten af samma namn. Om tre minuter äro vi på Pont-Neuf, Paris' nya verldsunder.

Med påskyndad fart trafvade de trenne ryttarne genom hvalfvet, som utgjorde kommunikationen mellan den öfver stadsgrafven ledande vindbren och det inre af staden.

XXI.

Marcus.

Det lilla rum, som baronen, hade hyrt i Perrines, den vackra enkans, sergeantens systerdotters hus, var beläget i andra våningen af detsamma, på främsta sidan. Byggningen, som hade det förra århundradet att tacka för sin tillvaro, var utvändigt belastad med dessa besynnerliga zirater, hvarmed renaissancetidens arkitekter roade sig. Ett från husets högra hörn framskjutande torn, tjenade till betäckning för den branta vindeltrappan, hvilken mödosamt slingrade sig upp till vänin-garna.

Hvarje af de tre våningarna hade att uppvisa en rad af bågformiga fönster, hvaraf det främsta, framskjutande långt ut på gatan, bildade ett slags altan, hvarunder de på stenbänkarna utanför huset sittande borgarena voro skyddade för sol och regn.

Det höga och spetsiga taket hade en fris af bly, och vände sin med underliga arabesker prydda gavvel stolt utåt gatan.

Den af den unga baronen hyrda kammaren var, enligt den tidens begrepp, temligen väl möblerad, ett begrepp, som icke uteslöt konst och elegans, men som icke hade någon aning om hvad vi kalla komfortabelt. Derföre voro dörrarne glesa, golvet hade endast kalla stens kifvor och tapeterna på väggarne rörde sig som oftast vid det starka draget. Dagsljuset föll sparsamt och brutet in i rummet genom det smala bågfenstrets små, blyinfattade rutor.

Någon kamin fanns der icke; endast i nedra våningen hade det största rummet en sådan att framvisa, kring hvars jättestora brasa alla hushållets medlemmar stundom plägade församla sig. En stor sängställning af ek, ett skåp, några bänkar, ett bord och tvenne af den tidens oviga och stora, med stoppade dynor belagda stolar, som buro namn af "caucans", utgjorde rummets hela möblemang. Hur mycket det än lemnade öfrigt att önska, så hade dock baronen tagit det och inrättat sig der, med filosofien hos en man, som icke anser sig böra vara så noga, i fråga om valet af bostad.

Utan tvifvel var det för att hinna desto fortare till Paris, hvilket han brann af längtan att lära känna, som den unge mannen om morgonen hade skyndat före sin lätta packning; ty frampå dagen, sedan han gjort sig någorlunda hemmastadd i fru Perrines hus, hade han återvänt till stadsporten och derstädes, från vaktornet, der han åter träffade den gamle sergeanten, blickat långs utåt stora landsvägen.

Baronen hade ganska väl beräknat sin tid, ty hans väntan sattes icke på något alltför hårdt prof.

Några få ögonblick före solens nedgång nalkades en karl, som dref framför sig en tungt lastad muläsna, i den riktning, der man nu ser Cour

de la Reine sträcka sig. Djuret bar en temligt omfångsrik kappsäck. Vid dess anblick uppgaf baronen ett glädjerop och red den till mötes i det han sporrade sin häst till ett raskt traf.

— Rue Hoqueton, hos fru Perrine! — ropade han till bonden och beskref för honom så tydligt som möjligt, den väg han borde taga. Derefter vände han om sin häst och sprängde i raskt traf tillbaka, för att efter en half timmas förlopp i rummet mottaga sin packning.

Efter att nu hafva betalat landtmannen och gjort sig af med honom, kallade den unge mannen på sin värdinna, som genast förfogade sig till den nye hyresgästen.

Fru Perrine var en vacker kvinna, om fem till sex och trettio år, stor och fyllig, med svart hår och dito ögon, med hyt hy och ett vänligt, intagande ansigte. På det hela kunde man kalla henne för en bra kvinna, så till det inre som det yttre. Om ock hennes angenäma leende anletsdrag och hennes gestalts väl bibehållna behag icke sällan lockade unga språttar att vara artiga mot henne, så gissade man dock lätt, att hennes muskulösa arm och flinka hand väl skulle kunna duga till att i tillbörlig respekt hålla de passioner, som hennes skönhet upptände.

Med ett blygsamt talgljus i en enkel stake inträdde fru Perrine i rummet; ty lyxen af vaxljus tillhörde på den tiden endast de rikare husen.

— Nädig herrn vill visst spisa aftonmåltid? — frågade värdinnan, i det hon stälde sin ljusstake på bordet. — Det har blifvit sent redan.

— Minsann jag tänkte på det, min goda fru Perrine, — svarade baronen leende. — Dock känner jag, att ni har rätt: min mage knotar rätt duktigt.

— Hvad önskar hans nåd att spisa?

— Hvad min sköna värdinna vill sätta fram.

— En portion vildt, kanske — sedan en rofårta ... en liten oxpastej ... ett potpourri på ...

— O, fru Perrine! ... anser ni mig för en krono-uppbördsman? — afbröt baronen skrattande hennes ordström. — Sådana der extravagancer tillåter mig icke min kassa. Ett stycke vildt är mig alldeles tillräckligt.

— Med en god butelj vin, då åtminstone.

— Får gå då för en butelj godt vin.

— Jag har ett förträffligt vin i källaren, hans nåd skall bli belåten.

Dermed aflägsnade sig frun och trappstegen nästan suckade under hennes fjät, dem det utsökta galanteri ej skulle kunnat kalla lätta.

Fem minuter derefter stod den önskade aftonmåltiden på bordet.

Sedan baronen hade skilts från d'Herbaut och La Guiche, tycktes han hafva befunnit sig i en ytterst upprörd sinnesstämning, hvarur samtalet med fru Perrine endast för ett ögonblick hade förmått rycka honom. Äfven nu, framför det lilla, väl dukade bordet, satt han en stund alldeles orörlig, med hufvudet stödt mot armen, innan han drog fatet till sig, tog en skifva stek, och började att, med tankfull min förtära den, hvarefter han slog

i ett glas vin och drack ur det, utan att synas veta, hvad hans hand och mun gjorde. — Snart fick ock det inre själsarbetet öfverhand öfver det lekamliga behovet; ty den unge mannen lade knif och gaffel ifrån sig och lät hufvudet åter sjunka ned i händerna, hvilkas fingrar, utan att han själf visste det, refvo i de mjuka lockarne.

Plötsligt reste han sig upp, gick till vrån, der landtmannen hade ställt hans koffert, öppnade den och framtog derutur, efter något sökande, ett pergamentshäfte, hvars omslag och snitt på flera ställen visade spår efter skada genom eld, och hvilka märken äfven hade sträckt sig till de inre bladen.

Baronen återvände till bordet, satte sig och drog ljuset närmare.

— Inom två timmar, således, — hviskade han, — skall det förfärliga partiet begynna, hvars utgång döljer inom sig hela min framtids väl eller ve — kanske också målet för mitt lif. — Är jag också riktigt beredd på striden? ... Är jag i besittning af alla erforderliga stridskrafter? ... Jag måste pröfva mig. — Generalen måste före slagningen sorgfälligt genomgå sina uppgjorda planer. — Han måste noga beräkna styrkan af de stridsmedel, hvaröfver han har att föfoga. — Låt se, om jag icke har bedragit mig, angående mina anfalls- och försvarsmedel.

Den unge baronen steg upp, gick några slag fram och tillbaka i rummet och lät sitt förflutna, äfventyrliga och vexlingsrika lufs många och förunderliga händelser helt lugnt passera förbi hans minnes spegel.

Vi, deremot, begagna ögonblicken af hans stilla besinning, för att i möjligaste korta sammandrag för läsaren upprulla en tafva af detta ovanligt händelserika lif, ur hvars åskådande bevekelsegrunderna till hans handlingar af sig själfva framgå.

XXII.

Öknen.

Tre år före vår berättelses början, d. v. s. i Augusti år 1602, just under den heta arstid, som med sin brännande andedrägt uttorkar Orientens öknar, så att under den evigt molnfria himlens glödande strålar jorden remnar och alla källor uttorkas, genomtågade en resande, på ryggen af en arabisk fullblodshäst, helt långsamt Barcas oöfverskådliga slätter, hvilkas mellersta linie utgör gränsen mellan Egypten och Tripolis.

För den, som icke själf sett de afrikanska öknarna, är det svårt att göra sig ens den aldrringaste föreställning om dem. En oändlig slätt, hvarest ingenting fångslar blicken; en ocean af stoft, hvars horizont sammansmälter med den bly-

färgade himlen, en uttorkad, ofruktbar jordmån, knappast här och der bevuxen med några eländiga dvergpalmer, hvilkas af solen förbrända, af samum förtorkade blad med möda kunna särskiljas från gammalt ris — sådan är, ungefär, den anblick, som dessa obegränsade flackländer erbjuda, der likväl, sedan årtusenden, nomadiska folkstammar hafva sitt tillhåll.

Öknens Barca skiljer sig i intet hänseende från andra öknar, om icke derigenom, att källorna med drickbart vatten här äro ändå mera sällsynta, och de med palmer, orangeträd och frisk gräs smyckade oaserna följaktligen påträffas med ännu större mellanrum, än i de öfriga afrikanska öknarna.

Den ryttare, som vi här sett våga sig ut på detta haf, med fasta, men dock icke mindre farliga vågor, bar, utanpå arabens hvita burnus, en brun kaftan efter syriskt mod, och på hufvudet tunesernas röda fez. Ett par vida, turkiska benkläder af vitt ylletyg fulländade denna drägt, och fötterna skyddades af röda, silfverbroderade stöflar.

Öfver den arabiska sadeln med hög knapp, låg ett rödt sammetstäckte utbreddt, och stigbyglarne, hvari ryttarens fötter hvilade, voro af massivt silfver. En lång, vid hans högra arm fästad lans, hvars skaft hvilade på stigbygeln, riktade sin glänsande spets stolt och hotande öfver hans axel, och tunga ryttarpistoler, en på den tiden bland araberna ännu okänd lyxartikel, nedhängde på vardera sidan om sadeln, hvars knapp dessutom bar en omsorgsfullt slipad stridsyxta med kraftigt skaft.

Öfver hästens länd låg kroppen af en nyss dödad panther, hvars blod ännu oupphörligt dropade, tjockt och svart, ur det stora, gapande dödsåret.

Det torde hafva varit omkring klockan fyra på eftermiddagen. Den ännu högt på firmamentet stående solen sände hela strömmar af bländande, glödande ljus; icke en enda vindfläkt vidrörde dvergpalmernas gråa, neddammade grenar och hetan började blifva outhärdlig.

Ryttaren höll sig, det oaktadt, rak som ett ljus i sadeln, och hans gångares smärta ben togo ut stegen så muntert, som om ingendera af dem hade erfarit verkningarna af den glödande solens strålar.

Under tvenne timmar hade ryttaren i likformigt skritt och oförändrad riktning trafvat framåt, nämligen från vester till öster, i det han vände ryggen åt staten Tripolis och riktade sin blick på Nilens stränder. Endast några uppskrämda gazeller, eller här och der en helt nära förbi honom flyende schakal, voro de levande varelser, som korsade hans väg.

På åtskilliga ställen vittnade de våldsamt genombrutna dvergpalmraderna om ett vildsvins flykt, då detta djur instinktmässigt hade rymt faltet för den annalkande fienden; men icke en enda gång syntes ryttaren hafva haft lust att förfölja villebrådet, hvilket dock rätt ofta ilade förbi hans lans.

För att skona sin häst och skaffa honom en bättre väg, än den genom det torra riset, i hvars hoptrasslade qvistar han gång efter annan invecklade sina hofvar, hade ryttaren valt den uttorkade bädden af en flod, som förde honom mellan branta stränder.

Plötsligt höll han dock in sin häst helt nära en böjning, som vattnets lopp hade bildat, och lyssnade till ett ljud, som den vid ensamhet vande resanden aldrig plägar misstaga sig på. Det var nämligen hofslagen af en häst på den steniga flodbädden.

Nu lossade ryttaren, som hittills hade egnat så föga uppmärksamhet åt öknens rofdjur, med ett behändigt handgrepp sin lans, undersökte sina pistoler, drog det krumma svärdet ur slidan och syntes äfven här, i den djupa ensamheten, ådagalägga den grundsatsen, att människan, skaparens afbild, såsom hon i stolt öfvermod kallar sig, är det farligaste rofdjur jorden bär.

Ryttaren behöfde icke vänta länge. Den, som kom honom till mötes, anade emellertid icke det ringaste om hans dervaro eller brydde sig icke derom, i medvetande om sin styrka; ty när han nu blef synlig vid vägens krökning, tydde hans beteende icke på någon af alla de försigtighetsmått, som en inre fruktan skulle ansett nödiga.

Det var en högväxt man, fastän utomordentligt mager, med brunt och förtorkadt anlete, becksvarta ögon och tjocka ögonbryn, hvilken i hela sitt uppträdande visade den äkta typen af indisk race, hvarförutan Indiens rika, eleganta kostym omslöt hans torra kropp.

Då han, framridande på den smala stigen, fann den förstbeskrifna ryttaren hållande midt emot sig, stannade äfven han och såg på honom med en besynnerlig, genomträngande, stålskarpa blick.

En af de båda ryttarne måste ju nödvändigt vika undan och låta sin häst klättra några steg uppför sluttningen, så vida det skulle vara dem möjligt att komma förbi hvarandra.

Den sistkomnes häst helsade med upplyftad hof och en högljudd gnäggning sin ökenkamrat, medan de båda männerna under några ögonblick tigande betraktade hvarandra.

Ändtligen beslöt sig den andre, som syntes vara äldst, att taga till ordet.

— Allah vare med dig! — sade han på arabiska och böjde sakta på hufvudet.

— Och hans profet ledsage dig! — svarade han i bruna kaftanen.

— Du drar till den heliga staden, — började den, som nyss talat, pekande åt öster eller Mekka.

— Jag går dit ödet förer mig.

— Således är du icke stadd på resa?

— Nej; jag jagar.

Och den yngre af de båda resande böjde sig åt sidan, för att göra den nyss fällda pantern synlig.

— Är du en äkta son af profeten, — började åter indianen, — så kan och måste du bistå en förirrad resande.

— En son af profeten är jag icke; — svarade den andre, — dock vill jag gerna tjena dig om du behöver min hjälp.

— Hvad? . . . Du är ingen rättrogen! — ropade indianen, högligen förvånad. — Men, hvad är du då?

— En christen är jag — genmälde stolt den unge mannen, gripande fastare om sitt spjut; ty han var beredd på ett kast, enär det namnet hvar till han bekände sig, så ofta hade skaffat honom fiendtligheter af ökenlandets innevånare.

— Indianen tycktes emellertid icke rättfärdiga denna fruktan. Han höjde blicken, med uttryck af förundrad forskning, till den unge interlokutören och sade halfhögt för sig sjelf, på god fransyska:

— En arabisk christen! . . . det är underbart.

Mannen i kaftanen spratt till; blodet rusade plötsligt åt ansigtet på honom.

— Jag är ingen arab! — ropade han lifligt också på fransyska.

— Ni talar fransyska! — ropade pseudo-indianen med en så häftig rörelse af bestörtning, att hans häst stegrade sig dervid. — Ni är ingen arab . . . ingen muselman! Men hvarifrån härstamar ni då?

— Hvarifrån? — upprepade den unge mannen leende. — Min själ, jag sjelf kan säga det. Ni skulle göra mig en icke ringa tjenst, om ni derom kunde underätta mig.

Indianen tycktes gripen af en liflig sinnesrörelse. Hans bruna anlete bleknade synbart. De fina dragen arbetade liksom af en inre strid, och hans i hast tårfuktade ögon höjde sig mot himlen.

— Min herre och min Gud! — stammade han med nästan qväfd röst. — Din makt är obegränsad. Din godhet är outtömlig, derpå har jag visserligen aldrig tviflat. Men om Ditt finger ville på så underbara vägar föra mig till målet, så skulle jag anse mig som ett verktyg i Din hand och icke längre dröja med att handla.

Den unge mannen såg förvånad på den i indisk dräkt klädde, vars ord han icke begrep.

Med våldsamt ansträngning sansande sig, fortfor ändtligen den indiske:

— Jag bad er nyss, att ni skulle göra mig en tjenst — hans ton var här ytterst höflig och språket var fransyska — och ni tycktes äfven, medan jag, dömande efter er klädsel, ansåg er för en bekännare af profeten, vara böjd därför, fastän jag inför er gälde som en braminernas lärjunge. Nu, då ni känner mig som en christen, kanske såsom landsman — skall väl er välvilja nu mindre tala till min förmån?

— Visst icke — svarade den unge mannen lifligt. — Tvänne christnas möte på Afrikas ökenjord är en alltför sällsynt händelse att den ju ej skulle bringa lycka åt oss båda. — Hvarmed kan jag tjena er?

— Ack! under tio timmar hafva vi båda, min häst och jag, nödgats hjälpa oss utan en droppe vatten. Törst och mattighet ansätta oss

hårdt. Skulle ni väl kunna visa mig vägen till en källa, der jag kunde finna svalka och hvila?

— Mycket lätt. En halftimmas väg härifrån är en oas, hvilken jag sjelf just nu ämnade uppsöka, för att der tillbringa natten. Ni måtte hafva ridit den helt nära förbi; men som den oasen är belägen i en fördjupning, så har den undgått edra blickar. För att nu komma dit, måste vi vända er häst; men om ni fruktar att rida före mig, så låt oss byta hästar.

— Jag fruktar ingenting — svarade indianen.

Men innan han följde sin interlokutörs anvisning, kastade han ännu en pröfvande blick på honom, just en sådan, om hvars genomträngande verkan vi här ofvan hafva talat.

— Ert namn, unge man? — yttrade han långsamt, men nu i en så mild och kärleksrik ton, att mannen i den bruna kaftanen kände sig deraf rörd, utan att dock för sig sjelf kunna förklara beskaffenheten af denna känsla,

— Mitt namn! — upprepade han tankfull. — Namn har jag tvenne. Innevånarne af denna slätt kalla mig Ismael.

— Och det andra namnet?

— O, det andra! — utbrast den unge mannen med en sorglig skakning på hufvudet, — om det vågar jag knappast säga, hvarför jag anser det för mitt. Det är så länge, länge sedan det klingade för mitt öra, så att det endast som ett oredigt minne har stannat i min själ. Jag kan knappast säga, om det härrör af en dröm, eller ett verkligt minne.

— Och hur låter det namnet? — frågade den äldre mannen men synbar känslöspänning.

— Ni vill veta det?

— Ja, visst! . . . visst! . . . hvad är det för ett namn?

— Marcus! — svarade ynglingen.

— Marcus! — Indianen sänkte hufvudet och en stark purpurrodnad uppsteg hastigt på hans bleka panna. Under några ögonblick satt han liksom förstenad; derefter höjde han åter sin blick upp till ynglingens anlete, och det med en godhet, och ett saktmod, som på ett besynnerligt sätt afstäck mot hans förra forskareblick.

Och nu — liksom hade han måst' göra ett våldsamt slut på sin åskådning, vände han om sin häst och red före den andra, på den smala flodbädden.

XXIII.

Oasen.

Så länge vägen ledde genom flodbädden vexlades intet ord mellan de båda resande. Båda syntes försjunkna i den bestörtning, som deras oförmodade möte hade förorsakat dem ömsesidigt.

Indianen lät sitt hufvud sjunka djupt ned på bröstet; men hans ögon gnistrade, hans händer hade ovillkorligt sammanknäppt sig liksom till bön, och läpparna rörde sig med en feberaktig brådska, liksom trängde sig ur hans inre en innerlig, churu ljudlös tacksägelse till skaparen.

— Han!... Han! — stammade han för sig sjelf, i det han vände sig om i sadeln, för att kasta en flyktig blick på den unga reskamraten. — Honom sjelf skulle jag finna vid min resas mål!... O, hvad Guds förbarmande är oändligt! Sedan jag förgäfves genomirrat Palästina, Arabien, Syrien och Egypten, stå jag, just i det ögonblicket, då allt hopp hade lemnat mitt hjerta, midt emot honom sjelf!... Och det i denna öken, der en mensklig varelse lika sällan anträffas, som ett skepp på den omätliga oceanen. Ja, Herren är nådig; Han har förbarmat sig öfver mina lidanden och och låtit sitt öga nådeligen lysa öfver den, som anropade Hans beskydd.

Den unge mannen hängaf sig äfven, å sin sida, åt djupa betraktelser, väckta hos honom vid sammanträffandet med en man, om hvilken han icke visste, antingen han skulle anse honom för en europé, eller för det, som hans drägt utvisade.

— Med hvem tusan kan jag väl här hafva att göra? — frågade han sig sjelf. — En människa som talar fransyska här på Afrikas jord, är redan någonting ganska sällsamt. Hittills har jag trott mig vara den ende af det slaget — men mig sjelf skulle man dock ej anse för annat än en Arab eller en Syrier. Har jag således något skäl att förundra mig? — Och dessutom... hvad angår det mig?... Hvad skulle jag väl hafva att frukta? I det eländiga lif jag för är hvarje omvexling en välgerning.

Han lyfte upp hufvudet och kastade en blick framför sig på vägen.

På det ställe, dit de båda männen just nu hade hunnit, gjorde flodbädden en ny böjning åt venster, liksom hade den velat föra till hafvet. Indianen ämnade följa denna krökning, då han, som kom efter, ropade till honom:

— Till höger!... uppåt slutningen!... Deruppe finna vi slät mark och kunna rida rakt fram. — Oasen är knappt fem hundra steg härifrån.

Den tilltalade lydde och förde sin häst uppföre den här på stället något mindre branta flodbädden.

Snart befunno de sig båda i bredd mellan dvergpalmbuskarne.

Framför dem sänkte marken sig så småningom, ända till en smal dalgrund, hvars omgifningar företedde en något mindre dammig grönska och karg vegetation, och således tydde på närheten af flytande vatten.

Midt i klyftan reste sig de prydliga stammarne af några palmer, hvilkas gröna, regelmessigt växande bladkronor, stolt vaggade för en fläktande vind.

Och omkring dessa kungliga träd växte, behagligt sammanslingrande sina grenar, dadelträd med sina gulaktiga fruktklasar, apelsin- och ei-

tronträd med sina grannt lysande frukter, samt olivträd, hvars behagliga namn så litet öfverensstämmer med sjelfva växtens fula och oangenäma utseende.

Och på marken — på marken hänförde en friskt grönskande gräsmatta vandrarens vid den grågula ökensanden uttröttade öga, och en smal strimma af kristallklart vatten, som framqvälde ur en till en bassin sig vidgande brunn, slingrade sig under det skuggande löfhvalfvet, som träden med sin friska och svalkande grönska hade uppspänt, såsom en välgörande skiljemur mellan marken och de förtärande solstrålarne.

Ingenting kan skildra det intryck, som åsynen af sådana grönskande trädgårdar, dem en mild Försyn här och der har utstrött, såsom en vederqvickande station för de utmattade ökenresande, utöfvar på både människor och djur.

Då våra båda ryttare fingo den lockande platsen i sigte, sänkte sig solen redan ned mot horisonten, färgande med ett purpursken den nyss så strålände blå himlen. Hennes nästan lodrätt på jorden nedfallande strålar spred en herrlig belysning öfver de grönskande trädgrupperna, så att de började att liksom simma i ett haf af gyllene gnistor, medan i öster den sig alltmer fördunklande himlen bjert kontrasterade mot de varma färgtonerna.

— En nästan omärklig darrning i löfven tillkännagaf annalkandet af en frisk sjövind, som vid den tiden på dygnet regelmessigt stryker fram öfver ökenlandet och svalkar det med sin välgörande andedrägt.

Äfven våra båda resande inandades med välbehag den vederqvickande luftströmmen, som sakta lekte med vecken af deras kappor, medan deras hästar med ett glädtigt gnäggande och bullersamma rörelser med näsborrarna tillkännagäfvö sitt välbehag.

Hela naturen tycktes nu uppvakna ur dess sömniga dvala, deruti de nyss förlidna timmarnas solglöd hade försänkt henne. Fåglarne började att med ett lustigt qvitter fladdra omkring och sjelfva dvergpalmerna skakade sina dammiga hufvuden. Flamingon med sina praktfulla scharlakansröda fjädrar, och ibis med de svarta och hvitrandiga vingarne, beskrefvo behagliga kretsar i luften, öfver oasen, och förföljde hvarandra med ett genomträngande skri.

Men på långt afstånd förkunnade schakalens tjut och hyänans hesa skällande, att natten var i antågande.

Forts.

Kommissionär i Göteborg: *L. Eliasson*, Kronhusgatan 24.